

Výročná správa

Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby (2020)

OBSAH:

1. Úvodné slovo generálneho riaditeľa
2. Činnosť agentúry v roku 2020
3. NASES – identifikácia a poslanie
4. Ústredný portál verejnej správy
5. Vládna sieť GOVNET
6. Kybernetická bezpečnosť
7. Slovenská národná certifikačná autorita
8. Projekty
9. Organizačná štruktúra NASES, zamestnanci a vzdelávacie aktivity
10. Audity v roku 2020
11. Finančné výsledky agentúry

ÚVODNÉ SLOVO GENERÁLNEHO RIADITEĽA

Vážení čitatelia,

uplynulý rok sa niesol v znamení množstva zmien. Počas volieb do Národnej rady Slovenskej republiky došlo k výmene strán pri vládnom kormidle a práve „zmena“ bolo slovo, ktoré sa najčastejšie skloňovalo naprieč celým Slovenskom.

Výmena vlády so sebou priniesla aj zmeny vo fungovaní Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby, a to najmä na organizačnej úrovni. V septembri do agentúry nastúpil nový manažment, ktorý vzišiel z transparentného výberového konania. Dotkla sa nás aj transformácia Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a taktiež vznik novej štátnej akciovej spoločnosti Slovensko IT. Medzi uvedenými inštitúciami došlo k prerozdeleniu kompetencií, pričom NASES ako organizácia zabezpečujúca prevádzku sieťových a elektronických služieb sa v budúcnosti bude zameriavať na poskytovanie kvalitnejších služieb občanom, podnikateľom a orgánom verejnej moci. Touto špecializáciou sa štátu otvára cesta k efektívnejšej tvorbe a prevádzke informačných systémov.

Záver roka bol poznačený viacerými auditmi, ktoré si vyžadovala legislatíva a začali sa bezprostredne po mojom nástupe. Tieto audity odhalili obrovské nedostatky v infraštruktúre, aplikačnej architektúre, v plnení legislatívne definovaných bezpečnostných požiadaviek, ale aj množstvo otvorených právnych problémov v dodávateľsko-odberateľských a vo vlastníckych vzťahoch – vendor-lock na datacentrum, komunikačnú sieť a taktiež podstatnú časť aplikačného portfólia.

V tomto čase naďalej prebiehala štandardná prevádzka najmä kľúčových služieb. Zvýšili sme počet služieb, ktoré je možné uhradiť kartou online, a to priamo z pohodlia domova. Občania tak môžu zaplatiť za viac ako stovku e-služieb prostredníctvom portálu slovensko.sk a elektronickej schránky. V priebehu minulého roka bolo prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy a informačného systému pre platby a evidenciu správnych a súdnych poplatkov vystavených 71.301 príkazov na úhradu v celkovej hodnote viac ako 5,5 milióna eur. Až 47 % z nich bolo uhradených kartou online, čo predstavuje hodnotu viac ako 2 milióny eur. V posledných rokoch sledujeme zvýšený trend využívania platby kartou online v porovnaní s iným spôsobom úhrady. Prebiehajúca pandémia spôsobená vírusom COVID-19 tento proces ďalej akceleruje.

NASES taktiež pokračuje v poskytovaní kvalifikovaných dôveryhodných služieb. Zodpovednosť za vyhotovovanie a overovanie elektronických podpisov či pečatí agentúra prevzala od Národného bezpečnostného úradu a v novembri 2020 úspešne absolvovala certifikačný audit poskytovaných služieb. Zároveň pripravuje všetky potrebné kroky na vybudovanie Slovenskej národnej certifikačnej autority 4, ktorá bude od júna 2021 podpisovať vydávané certifikáty vlastným koreňovým certifikátom patriacim NASES-u.

Koncom roka NASES naštartovala viacero dôležitých iniciatív. Za zmienku určite stojí príprava projektu Redizajn siete Govnet, ktorý má výrazne zvýšiť kapacitu a bezpečnosť tejto vládnej komunikačnej siete. Zmena prebehne aj v prístupovej časti sieťovej infraštruktúry, koncové uzly budú lepšie fyzicky aj elektronicky zabezpečené a monitorované. Týmto si štát znovu preberie naspäť kompetenciu, ktorú v minulosti stratil nekompetenciou predchádzajúcich manažmentov agentúry a jej nadriadených orgánov. Rovnaká, ale mnohonásobne ťažšia úloha nás čaká aj pri preberaní právomocí nad prevádzkou a aj ďalším rozvojom Ústredného portálu verejnej správy.

V júni 2020 bol v agentúre vykonaný zásah OČTK pre podozrenie z páchania nezákonnej činnosti. NASES s novým vedením poskytuje plnú súčinnosť OČTK a bude tak postupovať až do ukončenia vyšetrovania.

Vážení čitatelia. Obrovskú zmenu do našich životov priniesla aj pandémia COVID-19, s ňou spojený strach z neznámeho a množstvo nových obmedzení. NASES po vydaných štátnych reštrikciách ostala poloprázdna a takmer všetci sme prešli na režim práce z domu. Dovolím si preto na záver vysloviť jedno pranie. Prajem si, aby sme sa v ďalšom roku stretli v agentúre v plnej zostave a mohli tak naďalej pokračovať v práci, ktorá povedie k efektívnejšej správe vecí verejných.

Ing. Pavel Karel
generálny riaditeľ

Činnosť agentúry v roku 2020

NASES:

jej identifikácia a poslanie

Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (ďalej aj „NASES“) vznikla 1. januára 2009 ako príspevková organizácia Úradu vlády Slovenskej republiky na účely plnenia odborných úloh v oblasti informatizácie spoločnosti vyplývajúcich zo zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. 1. januára 2019 bola NASES delimitovaná pod Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu (ďalej aj „UPVII“), v súčasnosti Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej aj „MIRRI“).

Agentúra plní odborné úlohy v oblasti informatizácie spoločnosti. Medzi hlavné oblasti jej činnosti patria správa, prevádzka a rozvoj vládnej dátovej siete GOVNET, prevádzka a rozvoj služieb Ústredného portálu verejnej správy (ďalej aj „ÚPVS“) a taktiež poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb. Tieto oblasti spolu tvoria základný nástroj informatizácie verejnej správy na Slovensku.

V neposlednom rade NASES plní metodickú, konzultačnú, sprostredkovateľskú a školiacu činnosť v oblasti informatiky, informačných technológií a elektronických komunikačných sietí a inžiniersko-projektovú činnosť v oblasti informačných sietí a elektronických komunikačných služieb, ako aj iné činnosti týkajúce sa sieťových a elektronických služieb.

Činnosť agentúry má podporovať urýchlenie rozvoja a rozširovania služieb eGovernmentu na Slovensku, čo povedie k úsporám a zefektívneniu výkonu verejnej správy, zjednodušeniu kontaktu občanov a podnikateľov s úradmi a k podpore celkovej informačnej vyspelosti slovenskej spoločnosti, verejnej sféry, podnikateľskej obce, ako aj širokej verejnosti.

Nasledujúce kapitoly dokumentujú hlavné prevádzkové ukazovatele, ktoré boli dosiahnuté pri poskytovaní služieb občanom, podnikateľom a orgánom verejnej moci, ako aj kľúčové rozvojové aktivity, ktoré by mali v budúcnosti priniesť buď nové funkcie alebo zlepšiť kvalitu, stabilitu a v neposlednom rade bezpečnosť poskytovaných služieb.

ÚSTREDNÝ PORTÁL VEREJNEJ SPRÁVY:

Portál www.slovensko.sk je Ústredným portálom verejnej správy (ďalej aj „ÚPVS“). Už šiesty rok je prevádzkovaný v režime 24 hodín, 7 dní v týždni. Portál obsahuje informácie o elektronických službách verejnej správy, ktoré poskytujú orgány verejnej moci aj na svojich špecializovaných webových stránkach. ÚPVS pre používateľov predstavuje jednotný prístupový bod k elektronickým službám štátu.

Portál umožňuje prihlásenie sa do elektronických schránok avyužívanie elektronických služieb na komunikáciu so štátom. Zároveň sú na ňom zverejňované aj oznamy pre používateľov, praktické príručky, videonávody, technická podpora, odpovede na často kladené otázky a usmernenia súvisiace s využívaním spoločných modulov a s prepojením infraštruktúry informačných systémov.

Správcom ÚPVS sa od 1. júla 2020 stalo novovzniknuté Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej aj „MIRRI“), ktoré sa transformovalo z Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu (ďalej aj „ÚPVII“). Prevádzkovateľom je aj naďalej jeho príspevková organizácia NASES. V roku 2020 sme zaznamenali 27,5 milióna prihlásení na portál www.slovensko.sk. Medziročný nárast návštevnosti portálu predstavoval oproti roku 2019 približne 44,7 %.

Obsah publikovaný na ÚPVS mal naďalej v kompetencii Odbor informačného obsahu. Na dennej báze spracovával témy súvisiace s elektronizáciou vo forme oznamov, zverejňoval a aktualizoval informačný obsah týkajúci sa životných situácií, vytváral návody, videonávody, informačné grafiky, metodické usmernenia, štatistiky, komunikoval s používateľmi prostredníctvom e-mailu, sociálnych sietí a iných komunikačných kanálov.

Odbor informačného obsahu poskytoval podporu pri tvorbe a zverejňovaní informačného obsahu o činnosti orgánov verejnej moci, pripravoval aj vlastné materiály o aktuálnych novinkách súvisiacich s e-Governmentom (napríklad Release plán, Newsletter), podieľal sa na príprave podporných textov pre spoločné moduly ÚPVS, v rámci internej spolupráce poskytoval odpovede na otázky ostatných odborov a sekcií. Odpovedal aj na podnety používateľov, ktoré boli zaslané buď priamo na redakčný e-mail, alebo boli priradené operátormi Ústredného kontaktného centra cez rozhranie Service Desk.

V spolupráci s dodávateľom taktiež aktualizoval údaje a inštalačné súbory k softvéru potrebnému na elektronickú komunikáciu: ovládače k čítačkám čipových kariet, aplikácie k prihlasovaniu na portál a do elektronických schránok a k podpisovaniu dokumentov.

Od marca 2020 Odbor informačného obsahu poskytoval výpomoc Oddeleniu behaviorálnych inovácií spadajúcemu pod MIRRI s textovým obsahom v súvislosti s pandémiou COVID-19 na novej webovej stránke www.korona.gov.sk. Pripravoval jazykové mutácie, tlačové správy, denné reporty počtov testovaných, hospitalizovaných a pod.

V súvislosti s koronakrízou Odbor informačného obsahu vytvoril novú sekciu na úvodnej stránke portálu s názvom „IT firmy pomáhajú SR“, kde na pokyn MIRRI spracovával a zverejňoval zoznam firiem s ich bezplatnými ponukami a ďalšími informáciami o forme zvýhodnenia pri používaní technológií, riešení, skúseností, know-how, prípadne konzultácií.

Odbor taktiež zabezpečoval zverejňovanie a aktualizáciu informácií na portáloch, ktoré sú v správe NASSES (napr. portál Your Europe a Partner Framework portál) v súlade s platnou legislatívou.

V uplynulom roku sa Odbor informačného obsahu podieľal v rámci svojich aktivít na úpravách ÚPVS a elektronických schránok, o ktorých pravidelne zverejňoval bližšie informácie v sekcii „Oznamy“ a v sekcii „Inštitúcie“. Napríklad spracovával a zverejňoval výsledky používateľského prieskumu. Z online dotazníka vzišlo päť najbežnejších vzorových profilov používateľov portálu www.slovensko.sk (tzv. persóny) - bežný občan, štatutár spoločnosti, živnostník, právnik, úradník. Zistilo sa, ako sa títo používatelia pri elektronickej komunikácii zvyčajne správajú, aké sú ich najväčšie očakávania, ktoré najčastejšie úkony v elektronickej schránke vykonávajú a s akými hlavnými frustráciami zápasia.

Počas celého roka Odbor informačného obsahu taktiež zastrešoval funkciu národného koordinátora v súvislosti s plnením povinností týkajúcich sa informačného obsahu vyplývajúcich z nariadenia Európskej komisie č. 2018/1724 k Jednotnej digitálnej bráne (SDG – Single Digital Gateway). Spolupracoval s MIRRI a s jednotlivými rezortmi, pripravoval, upravoval a sumarizoval texty v slovenskom aj anglickom jazyku, ktoré sa v priebehu mesiaca december 2020 sfinalizovali a zverejnili na portáli.

ELEKTRONICKE SCHRANKY:

Na účely elektronickej komunikácie boli aj v roku 2020 naďalej priebežne zriaďované, aktivované či deaktivované elektronické schránky fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom, právnickým osobám a orgánom verejnej moci.

K 31. decembru 2020 bolo ÚPVS evidovaných spolu 6.227.882 zriadených elektronických schránok, čo predstavovalo nárast o 2,5 % oproti minulému roku. Konkrétne išlo o 5.101.416 elektronických schránok fyzických osôb, 1.116.814 elektronických schránok podnikateľov/právnických osôb a 9.652 elektronických schránok orgánov verejnej moci.

K 31. decembru 2020 bolo aktivovaných na doručovanie 145.526 schránok fyzických osôb, 429.992 schránok podnikateľov/právnických osôb a 9.204 schránok orgánov verejnej moci. Oproti minulému roku bol zaznamenaný nárast o 32 %. Na porovnanie, v roku 2019 išlo o nárast len o 13 %. Medziročný nárast elektronických schránok aktivovaných na doručovanie predstavoval v prípade fyzických osôb takmer 37,5 % a v prípade podnikateľov/právnických osôb išlo o nárast 31 %.

	2018	2019	2020
Počet zriadených elektronických schránok, z toho:	6.184.323	6.073.126	6.227.882
fyzické osoby	4.988.151	5.047.690	5.101.416
právnické osoby (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia)	1.187.090	1.020.179	1.116.814
orgány verejnej moci	9.082	5.257	9.652
Počet elektronických schránok aktivovaných na doručovanie, z toho:	391.658	442.816	584.722
fyzické osoby	82.906	105.919	145.526
právnické osoby (právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia)	300.082	327.987	429.992
orgány verejnej moci	8.753	8.910	9.204

Tab. 1: Počet zriadených e-schránok a e-schránok aktivovaných na doručovanie

Do elektronických schránok bolo evidovaných takmer 11 miliónov prihlásení (čo predstavovalo nárast o pol milióna v porovnaní s rokom 2019), unikátnych prihlásení bolo 506.241, čiže približne o 60-tisíc viac ako v minulom roku.

Tieto veľké prírastky iste súviseli s mimoriadnou situáciou (COVID-19) a s apelovaním na uprednostňovanie elektronického spôsobu komunikácie, ako aj s tým, že od 1. júna 2020 sa v súlade s platnou legislatívou začalo s postupnou povinnou aktiváciou na doručovanie elektronických schránok právnických osôb nezapísaných v Obchodnom registri SR, pričom sa postupovalo v zmysle vopred schváleného indikatívneho harmonogramu.

Ku koncu roka 2020 si mohol používateľ cez ÚPVS vyhľadať spolu 2.400 elektronických služieb, teda o 10 % viac ako minulý rok, v súvislosti s ktorými sa spracovalo takmer o 16 % viac podaní (4.794.059), rozhodnutí (19.762.573) a oznámení (3.612.188). Celkovo cez ÚPVS prešlo 139.619.059 všetkých elektronických transakcií, čo je o 10 % viac než v roku 2019.

Podrobnosti výkonu verejnej moci elektronicky vrátane súvisiacich inštitútov upravuje v podmienkach SR zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“).

Najvýznamnejšie zmeny súvisiace s elektronizáciou verejnej správy v priebehu roka 2020 sa dotkli najmä:

- účinnosti novej vyhlášky č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy, ktorá s účinnosťou od 1. mája 2020 nahradila pôvodné znenie výnosu č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy,
- začiatku povinnej aktivácie elektronických schránok na doručovanie - od 1. júna 2020 v prípade právnických osôb, ktoré nemajú dobrovoľne aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie a nie sú zapísané v Obchodnom registri SR (podľa indikatívneho harmonogramu),
- účinnosti novely 211/2019 Z. z., ktorou sa od 1. júla 2020 transformoval ÚPVII na MIRRI,
- účinnosti novely 211/2019 Z. z., ktorou je od 1. júla 2020 orgán verejnej moci povinný pripájať časovú pečiatku ku každému doručenému elektronickému podaniu, ktoré ju neobsahuje (§ 23 ods. 8),
- umožnenia platenia súdneho poplatku za elektronické podania do obchodného registra podávané cez ÚPVS platobnou kartou priamo z elektronickej schránky – s platnosťou od 16. júla 2020,
- umožnenia platby kartou v prostredí elektronických schránok aj za elektronické služby Ministerstva vnútra SR patriace do pôsobnosti okresných úradov v postavení Jednotných kontaktných miest - s platnosťou od 14. augusta 2020,
- možnosti prihlasovania českých občanov s občianskym preukazom s elektronickým čipom vydaným v Českej republike na ÚPVS a na všetky portály, ktoré využívajú jednotné prihlásenie s platnosťou od 11. septembra 2020,
- možnosti podávania návrhov a námietok do Obchodného registra SR iba elektronicky, tzv. elektronizácia Obchodného registra SR – s platnosťou od 1. októbra 2020,

- možnosti použitia slovenského eID aj na zahraničných portáloch členských štátov Európskej únie (ďalej aj „EÚ“) okrem: Bulharska, Cypru, Fínska, Francúzska, Grécka, Írska, Islandu, Lichtenštajnska, Litvy, Maďarska, Nórska a Rumunska,
- rozšírenia informácií poskytovaných pri informatívnom overovaní podpisov v elektronickej schránke (údaje o legislatívnom type elektronickeho podpisu alebo pečate),
- zmigrovania grafického rozhrania elektronickej notifikácie (tzv. eNotify) do konštruktora správy,
- sprístupnenia nových formulárov pre Úradný list a Rozhodnutie,
- spustenia Centrálného registra autentifikačných certifikátov v testovacom prostredí ÚPVS,
- zmeny predvoleného algoritmu používaného pri podpisovaní SAML v IAM module zo „sha-1“ a „rsa-sha1“ na „sha-256“ a „rsa-sha256“ z dôvodu zvyšovania bezpečnosti ÚPVS.

ÚSTREDNÉ KONTAKTNÉ CENTRUM:

Ústredné kontaktné centrum (ďalej aj „KC“) funguje od 15. novembra 2013. Aj v roku 2020 efektívne vyškolení operátori na dennej báze poskytovali poradenstvo a pomoc pre občanov, podnikateľov a orgány verejnej moci, ktoré využívajú www.slovensko.sk, elektronicke schránky a elektronicke služby.

Okrem technickej podpory a podpory pri využívaní elektronických služieb štátu poskytovalo KC pomoc aj pri podávaní žiadostí o dotácie poskytované štátom. Išlo o dotácie na nájomné, prvú pomoc zamestnávateľom, zamestnancom a živnostníkom, poskytovanie finančného príspevku v rámci projektu „podpora udržania zamestnanosti v materských školách“ či schému pomoci v cestovnom ruchu.

V roku 2020 vybavilo KC celkovo 100.389 požiadaviek, a tak v porovnaní s minulým rokom išlo takmer o 30-tisícový nárast. Na porovnanie – v roku 2017 KC vybavilo 81 484 požiadaviek, v roku 2018 vybavilo 79.864 požiadaviek a v roku 2019 celkovo 76.413 požiadaviek.

Vplyv na činnosť KC mala aj pandémia, pretože inštitúcie poskytujúce dotácie v súvislosti s pandémiou využívajú elektronickú formu podania žiadostí o dotáciu. Taktiež boli publikované nové elektronické služby, ku ktorým KC poskytovalo základné informácie aj technickú podporu. Tieto nové elektronické služby mali za dôsledok zvýšený počet hovorov a požiadaviek evidovaných na KC.

Počas roku 2020 KC vzhľadom na pandemickú situáciu evidovalo vyšší nápor informačných a technických požiadaviek pri používaní ÚPVS. Vo väčšine prípadov bolo elektronické podanie prostredníctvom eID karty iba jedinou možnosťou. Používatelia vyhľadávali najmä pomoc s podpisovaním žiadosti o dotácie. Množstvo používateľov si taktiež elektronicky pozastavovalo živnosti. Požiadavky boli hlavne aj o technickej pomoci súvisiacej s inštaláciou a nastavením prihlásenia do elektronickej schránky či podpisovania elektronických dokumentov.

Od 1. 6. 2020 boli zo zákona aktivované e-schránky pre právnické osoby zapísané v inom ako v obchodnom registri podľa fáz indikatívneho harmonogramu. V tejto súvislosti KC evidovalo informačné hovory a požiadavky týkajúce a prihlasovania.

VLÁDNA SIEŤ GOVNET:

Medzi hlavné predmety činnosti agentúry patrí aj správa, prevádzka a rozvoj vládnej siete GOVNET. Ten možno definovať ako privátnu nadrezortnú sieť, ktorá prepája uzly inštitúcií verejnej správy (ministerstvá, ostatné ústredné orgány, iné inštitúcie) a ich centrálny registre. Pre naše účely pod uzlom rozumieme centrálny bod napojenia privátnej siete danej inštitúcie na sieť GOVNET. Architektonicky je sieť GOVNET technická, efektívna a bezpečná komunikačná infraštruktúra, ktorá poskytuje sieťové služby. Sieť GOVNET plní a poskytuje svoje služby v zmysle ustanovenia vlády SR č. 310/1993:

- vrcholným štátnym orgánom, ústredným orgánom štátnej správy, orgánom štátnej a verejnej správy;
- vytvára univerzálnu prepojovaciu sieť pre jednotlivé izolované virtuálne privátne siete subjektov verejnej správy a zabezpečuje bezpečný a spoľahlivý prístup z jednej siete do všetkých ostatných pod kontrolou ostatných zúčastnených subjektov verejnej správy;
- poskytuje bezpečný zdieľaný prístup k Internetu prostredníctvom reverzného web proxy a webového aplikačného firewallu, bezpečnú elektronickú poštu, ochranu sieťovej komunikácie IPS sondami, služby Ústredného portálu verejnej správy, webhosting, IPTV streaming pre jednotlivé GOVNET lokality, verejný internet, bezpečné pripojenie k centrálnym GOVNET službám, Untrusted internet, servisná vrstva zabezpečujúca bezpečný prístup k službám.

GOVNET poskytuje:

- Informačné služby vlády a rezortov,
- Ústredný portál verejnej správy,
- TESTA,
- Šifrovanú elektronickú komunikáciu vybraných subjektov,
- Helpdesk, dohliadacie služby,
- Prístup na internet,
- Webhosting,
- Web Aplikačný firewall,
- Antivír a antispam pre e-mailovú komunikáciu

V súčasnosti je sieť GOVNET využívaná ako transportná sieť pre prístupové uzly a okrem transportu poskytuje komplexné služby typu Proxy, DNS, SMTP Relay, WAF a pod. Zariadenia poskytujúce tieto služby sú lokalizované v Core časti siete a DMZ. Prostredníctvom DMZ je rovnako zabezpečený aj prístup k internetu. Transportná sieť je spravovaná ISP a prístupová sieť sa prebudováva do vlastníctva štátu.

NASES aktuálne pracuje na redizajne siete GOVNET 3.0, v rámci ktorého sa pripravuje zmena core infraštruktúry. NASES prevezme kontrolu nad centrálnou časťou siete GOVNET a zároveň využije štátne dátové centrá na pripojenú infraštruktúru. V prístupovej časti infraštruktúry získa kontrolu nad infraštruktúrnou časťou siete všade, kde je to ekonomicky výhodné. Využitím nových technológií bude zároveň možné nad prístupovou časťou získať kontrolu. Po splnení všetkých bodov bude vládna sieť GOVNET v rukách štátu a spravovaná internými kapacitami.

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOSŤ:

Zabezpečovanie kybernetickej bezpečnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií a každodenné riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov má v kompetencii Sekcia bezpečnosti. Sekcia zabezpečuje technickú časť informačnej bezpečnosti komunikačných systémov a základných služieb v správe agentúry. Podieľa sa na spolupráci pri správe a monitorovaní vládnej siete GOVNET, ako aj iných sietí (napr. LAN/WAN) a pri tvorbe koncepcií v oblasti prepojovania sietí.

GOV CERT SK poskytoval odbornú koordináciu pri konfigurácii hardvéru, softvéru a fungovania služieb bezpečnostného monitoringu. V rámci bezpečnostného monitoringu spolupracoval so Security Operations Center (ďalej aj „SOC“), s Vládnou jednotkou CSIRT a s prevádzkovateľom portálu www.slovensko.sk na riešení kybernetických incidentov.

Zamestnanci Sekcie bezpečnosti v rámci projektu Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe absolvovali viaceré školenia, z ktorých nadobudnuté znalosti denne využívali v praxi. Tieto znalosti v praxi využívajú aj v prípade, že nastanú okolnosti, ktoré si vyžadujú promptné reakcie a riešenia.

Sekcia bezpečnosti zohrala významnú úlohu pri získaní primárneho dátového centra pri napĺňaní cieľov projektu Redizajn siete Govnet a projektu Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe. Implementácia týchto projektov sa dlhodobo odkladala práve pre absenciu dátového centra. V rámci finálneho návrhu a implementácie projektu sa prehĺbila spolupráca jednotky GOV CERT SK a Vládnej jednotky CSIRT.SK. Počas uplynulého roka došlo k výraznému posunu pri riešení projektu, a to k dodaniu požadovaných komponentov dodávateľom a vďaka vyriešeniu zadaných úloh mohlo dôjsť aj k finálnej inštalácii a implementácii hardvérových a softvérových častí projektu.

V zmysle zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov plní NASSES úlohu prevádzkovateľa základnej služby s povinnosťou preverovať účinnosť prijatých bezpečnostných opatrení formou auditu kybernetickej bezpečnosti, ktorého prípravu, súčinnosť a priamu komunikáciu s audítormi v termíne od júla 2020 zabezpečovala Sekcia bezpečnosti.

V rámci Sekcie bezpečnosti je zriadený Odbor fyzickej bezpečnosti, ktorý priebežne vykonával činnosť v oblasti administratívnej, personálnej, fyzickej a objektovej bezpečnosti, ako aj bezpečnosti technických prostriedkov v súlade so zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj príslušných vyhlášok Národného bezpečnostného úradu (ďalej aj „NBÚ“).

V roku 2020 bol zabezpečovaný pravidelný servis bezpečnostných systémov spolu s objektovou ochranou prostredníctvom pohotovostných služieb zamestnancov sekcie aj formou kontinuálneho komunikačného prepojenia na pult centrálnej ochrany.

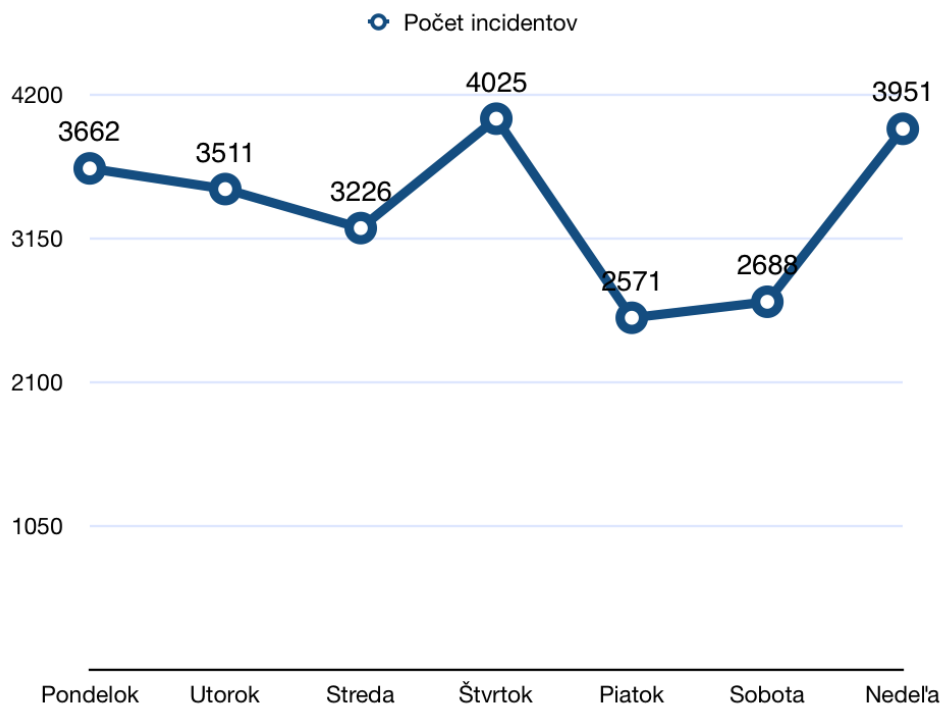
V oblasti ochrany osobných údajov v priebehu roku 2020 odbor zabezpečoval a viedol vyčlenené činnosti na úsekoch personálnej a informačnej bezpečnosti. Svojou činnosťou sa podieľal na zabezpečení ochrany osobných údajov pri manuálnom a automatizovanom spracúvaní osobných údajov fyzických osôb.

Po ukončení bezpečnostného auditu vznikla v súlade so zákonom č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov nová pracovná pozícia - manažér prístupov. Vytvorenie uvedenej pozície vychádzalo aj z požiadaviek kladených na aplikačnú prax. Pozícia manažéra prístupov zabezpečí vhodné opatrenia proti bezpečnostným hrozbám, ako napríklad zneužitie práv administrátora alebo zneužitie prístupov externými dodávateľmi. Predmetná pozícia umožňuje zaviesť komplexné procesy v oblasti riadenia najmä privilegovaných prístupov.

Zlúčili sa pracoviská Dohľadového centra (ďalej aj „DC“) Network Operations Center (ďalej aj „NOC“) a SOC do jedného spoločného dedikovaného pracoviska, ktoré prešlo technickou úpravou, umožňujúcou zamestnancom efektívne detegovať, analyzovať a reagovať na kybernetické bezpečnostné incidenty pomocou silného radu stále sa dopĺňajúcich procesov a postupov.

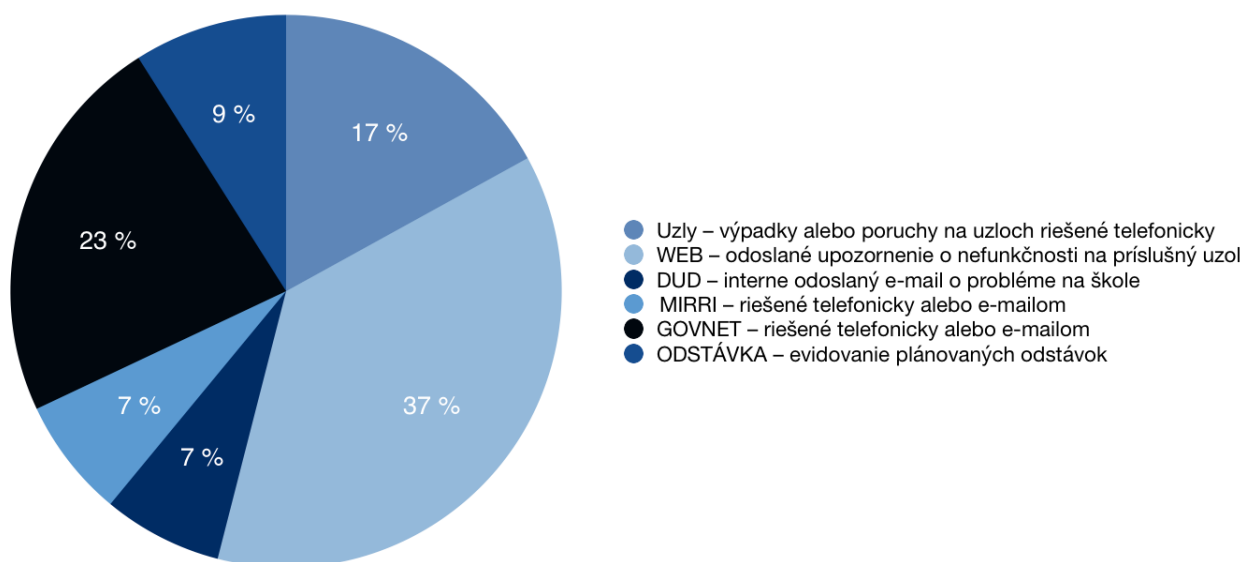
Počas pandémie COVID-19 vybraní zamestnanci plynule vykonávali prácu z domu, tzv. home office, vytvorilo sa zabezpečené pripojenie umožňujúce vykonávať všetky pracovné povinnosti z domu. Každý mesiac sa vyhotovil pracovný plán, ktorý zabezpečoval bezproblémový chod pracoviska. Na pracovisku DC sa denne nachádzali zamestnanci, ktorí sa striedali za prísneho dodržiavania zdravotných a hygienických opatrení.

Sekcia bezpečnosti denne vyhodnocovala rôzne sieťové a kybernetické incidenty. Prehľad priemerného výskytu incidentov je zobrazený na Obr. 1.

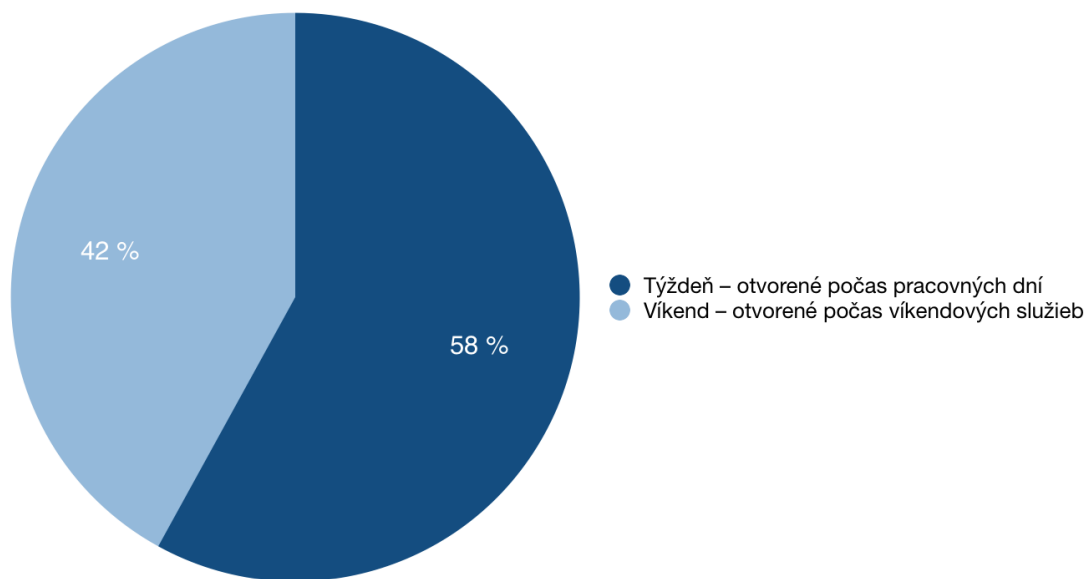
Obr. 1: Priemerný počet incidentov počas týždňa

Za rok 2020 bolo v 1.514 prípadoch potrebné reagovať na nedostupnosť služieb a výpadky na uzloch telefonicky alebo e-mailom (Obr. 2).

Obr. 2: Reakcie na vzniknuté incidenty

DC SOC zaevidovalo 2.972 ticketov. Obr. 3 poukazuje na množstvo ticketov vytvorených v roku 2020 počas pracovných dní a víkendov na pracovisku SOC. Z Obr. 7 vyplýva, že počas víkendu sa vytvorilo takmer rovnaké množstvo ticketov ako počas piatich pracovných dní.

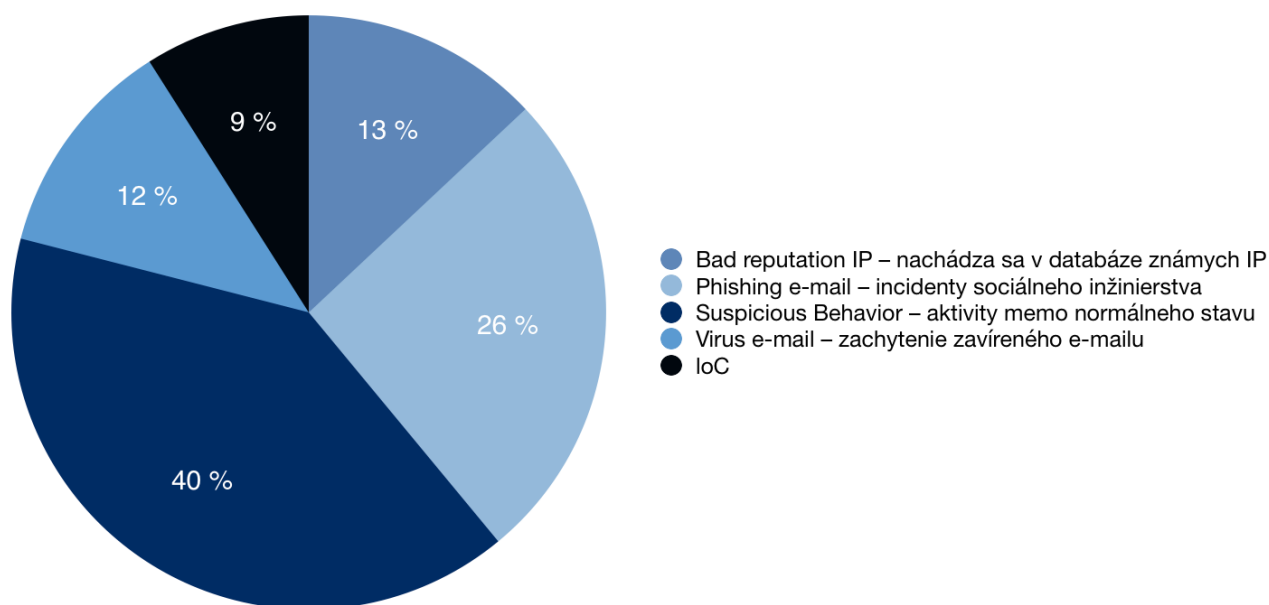
Obr. 3: Počet ticketov vytvorených počas roka 2020 na pracovisku SOC

Na Obr. 4 je znázornené, do akých kategórií spadali vzniknuté incidenty, z ktorých boli následne vytvorené tickety. Je zrejmé, že najväčšiu kategóriu tvorili tickety s názvom Suspicious Behaviour (podozrivé správanie). Z veľkej časti išlo o aktivitu mimo normálneho stavu alebo o automatizované skeny, ktorými sa útočníci snažili zistiť prítomnosť zraniteľného zariadenia alebo aplikácie na cieľových uzloch.

Druhou najčastejšou kategóriou incidentov boli tzv. phishingové maily, pri ktorých sa útočník snažil pomocou rôznych nástrojov a stratégií vytvoriť čo naj dôveryhodnejší e-mail, aby získal od používateľa dôležité informácie, akými sú napríklad heslo od jeho účtu či peniaze.

Ďalšou kategóriou je tzv. Bad reputation IP. Každá verejná IP adresa má svoju reputáciu. Ak má nejaká IP adresa zlú reputáciu, teda vykonávala nejaké typy útoku alebo rozposielala spam, automaticky bola posudzovaná a v prípade potreby blokovávaná. Kategória Virus Email zachytávala množstvo incidentov, pri ktorých bol zachytený e-mail so škodlivou prílohou.

V neposlednom rade kategória IoC (Indicator of compromise) poukazovala napríklad na správanie sa rôznych vírusov, na škodlivé správanie IP adries, malware súbory alebo škodlivé URL adresy. Po ich identifikácii bolo možné včas varovať organizácie pred hroziacim kybernetickým útokom.

Obr. 4: Kategória incidentov pridelená jednotlivým ticketom

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ CERTIFIKAČNÁ AUTORITA:

1. augusta 2019 sa NASES stala Slovenskou národnou certifikačnou autoritou (ďalej aj „SNCA“) na poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb. NASES prevzala zodpovednosť za vyhotovovanie a overovanie elektronických podpisov či pečatí pre potreby OVM od NBÚ.

Kvalifikované dôveryhodné služby poskytujú občanom istotu, že pri využívaní elektronických služieb je ich identita chránená a nikto ju nemôže zneužiť. Až do roku 2019 poskytovala NASES iba dve dôveryhodné služby, a to uchovávanie kvalifikovaných elektronických pečatí a uchovávanie kvalifikovaných elektronických podpisov.

SNCA sa v roku 2020 venovala nasledujúcim aktivitám:

- realizácii komplexných činností na zabezpečenie poskytovania kvalifikovaných dôveryhodných služieb podľa vznesených požiadaviek orgánov verejnej moci a dohodnutého harmonogramu,
- personálnemu naplneniu odboru registračnej autority sekcie SNCA,
- kooperácii a koordinácii zmluvného plnenia pre potreby SNCA za oblasti: „Integrácia dohľadu, monitorovania, základného manažmentu certifikačnej autority do infraštruktúry NASES“, „Zaškolenie pracovníkov NASES“, „Dokumentácia“ a „Odborná podpora“,
- koordinácii nevyhnutných aktivít a krokov v súčinnosti s NBÚ, externým dodávateľom a dotknutým organizačným zložkám NASES na zabezpečenie realizácie integrácie dohľadu, monitorovania a základného manažmentu SNCA do infraštruktúry NASES a zároveň zabezpečeniu realizácie požiadaviek úprav časových pečiatok TSA (vyradenie SHA1) a následného reštartu služieb SNCA,
- príprave nevyhnutných podkladov a následnej finalizácii návrhu podkladov na realizáciu opisu predmetu zákazky na zabezpečenie požadovanej migrácie z SNCA3 na SNCA4.

SNCA sa stala v novembri 2020 samostatnou sekciou v nasledujúcej organizačnej štruktúre:

- Bezpečnostný manažér,
- Bezpečnostný správca,
- Odbor certifikačnej authority,
- Odbor registračnej authority.

V novembri 2020 boli kvalifikované dôveryhodné služby certifikované externým audítorom na základe kontrolného auditu. NASES obhájila štatút kvalifikovaného poskytovateľa na nasledujúce kvalifikované dôveryhodné služby:

- kvalifikovaná dôveryhodná služba vyhotovovania a overenia kvalifikovaných certifikátov pre elektronický podpis;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba vyhotovovania a overenia kvalifikovaných certifikátov pre elektronickú pečať;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba vyhotovovania a overenia kvalifikovaných certifikátov pre autentifikáciu webových sídiel;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba validácie kvalifikovaných elektronických podpisov;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba validácie kvalifikovaných elektronických pečatí;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba uchovávania kvalifikovaných elektronických podpisov;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba uchovávania kvalifikovaných elektronických pečatí;
- kvalifikovaná dôveryhodná služba vyhotovovania kvalifikovaných elektronických časových pečiatok.

Napriek pandémie COVID-19 bola činnosť sekcie SNCA plne zabezpečená a v súlade s prísnyimi bezpečnostnými opatreniami poskytovala všetky požadované kvalifikované dôveryhodné služby pre žiadajúce orgány verejnej moci.

Kvalifikovaný certifikát	Počet
Certifikát pre elektronickú pečať pre orgány verejnej moci	3.037
Mandátny certifikát pre orgány verejnej moci	3.564

Tab. 1: Štatistika všetkých vydaných kvalifikovaných certifikátov k 31.12.2020

PROJEKTY:

Projekt Redizajn siete Govnet

Názov projektu:	Redizajn siete GOVNET
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Európsky fond regionálneho rozvoja
Rozpočet projektu:	7.321.890,45 eura (EFRR 4.884.286,68 eura + štátny rozpočet 861.932,94 eura + Pro Rata 1.575.670,83 eura)
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	12/2019 – 11/2022

Cieľom projektu Redizajn siete GOVNET je zvýšenie bezpečnosti a priepustnosti siete GOVNET, úspory nákladov, sloboda výberu poskytovateľa transportných služieb podľa najlepšej ponuky a zabezpečenie zvýšenia bezpečnosti komunikácie participujúcich organizácií. Vytvorením IPSec tunela vznikne v transportnej sieti šifrovaná komunikácia, ktorá prináša bezpečný prenos dát pre cieľové skupiny, ktorými sú zamestnanci jednotlivých rezortov.

Ďalšou motiváciou na realizáciu projektu je výrazné zníženie doterajších prevádzkových nákladov. Vo veľkej miere sa realizáciou projektu jasne vymedzí definovaná hranica medzi transportnou a prístupovou sieťou, kde zariadenia v prístupovej sieti budú už výlučne v správe NASES. Realizáciou projektu sa vo veľkej miere dosiahne úspora finančných nákladov na prevádzku siete GOVNET a šifrovaním komunikácie sa zabezpečí vyššia bezpečnosť siete GOVNET.

Základné ciele napĺňané realizáciou projektu:

- zabezpečená šifrovaná sieť GOVNET,
- zvýšenie kvality a dostupnosti siete GOVNET,
- kontinuálna modernizácia siete v správe NASES,
- zabezpečenie koncových uzlov,
- transparentné výdavky.

Realizácia projektu sa začala v decembri roku 2019 aktivitou Analýza a dizajn. Súčasne sa začali práce na aktivite Nákup HW a tzv. krabicového softvéru.

Pandémia COVID-19 predĺžila proces dodania tovaru z dôvodu omeškania dodávky zo strany výrobcu a prepravy. Aktuálne prebieha dodanie tovaru a jeho následná inštalácia. Plán ukončenia projektu je stanovený na november 2022.

Projekt Zvyšovanie úžitkovej hodnoty digitálnych služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie verejnej správy

Názov projektu:	Zvyšovanie úžitkovej hodnoty digitálnych služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie verejnej správy
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok + štátny rozpočet
Rozpočet projektu:	14.444.684,93 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	2/2019 – 12/2021

Cieľom projektu je zlepšiť interakciu používateľov s verejnou správou a zjednodušiť kroky vedúce k samotnej realizácii elektronického podania cez portál www.slovensko.sk. Na portáli pribudne niekoľko užitočných komponentov ako osobná zóna, v ktorej budú môcť používatelia sledovať stav svojich podaní a zobrazíť si históriu komunikácie s úradmi, či nastaviť splnomocnenia pre tretie strany. Navyše im na základe ich profilu systém sám proaktívne ponúkne služby alebo pomôže s riešením aktuálnej životnej situácie. Interakciu má tiež zjednodušiť zákaznícka podpora, o ktorú sa postará nový chatbot.

Uvedenými zmenami sa zlepši používateľský zážitok, údaje budú centralizované a dostupné v klientskej zóne tak, aby mal používateľ prehľad, aké údaje má zapísané v jednotlivých registroch verejnej správy. Tieto údaje sa budú automaticky prenášať do formulárov, ktoré nebude potrebné v základných častiach už vypíňať.

Prínosom projektu pre štát bude optimalizácia procesov v rámci verejnej správy, a to aktualizácia informácií o orgánoch verejnej moci na ÚPVS a aktualizácia informácií o elektronických službách na ÚPVS.

V rámci realizácie projektu budú dodané nové funkcionality ÚPVS. Riešenie je rozdelené do nasledujúcich tém projektu:

- riadenie a správa webového obsahu,
- vyhľadávanie a navigácia,
- portfólio klienta a profil klienta,
- oprávnenia tretích strán,
- rozpracované podania a prílohy,
- štátny messenger.

Výsledkami projektu budú podporené viaceré princípy informatizácie verejnej správy, a to najmä orientácia na klienta, orientácia na služby, proaktivita, jednoduchá navigácia, prístupnosť, transparentný prístup k službám, spätná väzba, dostupnosť a zdieľanie údajov, jednoduché používanie aplikácií, otvorené API.

V roku 2020 boli aktualizované pripravené súťažné podklady na vyhlásenie verejného obstarávania k výkonu hlavných aktivít projektu zameraného na modernizáciu portálu www.slovensko.sk. Opis predmetu zákazky vychádzal z dokumentu „Štúdia uskutočniteľnosti“ pre projekt Zvyšovanie úžitkovej hodnoty digitálnych služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie verejnej správy schváleného dňa 19.4.2018 Riadiacim výborom pre PO7 OPII (<https://metais.vicempremier.gov.sk/studia/detail/d812c162-93ea-1e5f-b635-a7e5fb7b2c6d?tab=documents>). Vypracované súťažné podklady boli aktualizované aj v súlade s Vyhláškou UPVII č. 85/2020 o riadenie projektov platnej od 1.5.2020.

Predpoklad začiatku realizácie projektu je 2. kvartál 2021 s predpokladaným termínom ukončenia v 3. kvartáli 2023. Projekt sa plánuje realizovať agilným spôsobom a v zmysle metodiky PRINCE2.

Projekt modernizácie ÚPVS nadväzuje na projekty Elektronických služieb ÚPVS I a ÚPVS II, ktoré boli realizované v rámci OPIS počas obdobia 2012 až 2015.

Projekt eIDAS 2

Názov projektu:	eIDAS2
Operačný program:	N/A
Programové obdobie:	N/A
Financovanie:	Connecting Europe Facility (ďalej aj „CEF“)
Rozpočet projektu:	83.000 eur
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	5/2021 - 12/2021
Nadväznosť:	eIDAS 1

Cieľom projektu eIDAS je zabezpečenie prevádzky slovenského národného uzla eIDAS a umožnenie občanom SR a subjektom, ktoré podnikajú v SR, využívať elektronické služby portálu www.slovensko.sk. Rovnako aj naopak, občanom štátov EÚ, Európskemu hospodárskemu priestoru a podnikateľom v štátoch EÚ dáva možnosť na prístup k elektronickým službám členských štátov, v ktorých podnikajú alebo žijú.

Projekt bol koncom roka 2018 nasadený do prevádzky a aktuálne sú pripojené národné uzly Belgicka, Chorvátska, Českej republiky, Estónska, Nemecka, Talianska, Lotyšska, Luxemburska, Portugalska a Španielska.

V roku 2019 bola Európskou komisiou úspešne schválená notifikačná schéma Slovenska pre 2 prostriedky elektronickej identifikácie - občiansky preukaz s elektronickým čipom a doklad o pobyte cudzinca, na základe ktorej mali byť všetky členské krajiny EÚ najneskôr do 12 mesiacov pripojené na slovenský eIDAS uzol. S týmito krajinami už môžu občania SR využívať služby ich dedikovaných portálov. Aktuálne je to možné s Belgickom, Cyprusom, Českou republikou (napr. daňový portál Finančnej správy ČR, Česká správa sociálneho zabezpečenia, Portál systému elektronického mýta v ČR), Dánskom, Estónskom, Holandskom (napr. Daňová a colná správa, Banka sociálneho zabezpečenia, nadácia dôchodkového registra), Chorvátskom, Lotyšskom, Luxemburskom (Jednotný portál verejných služieb, Obchodné registre Luxemburska a iné), Maltou, Nemeckom, Poľskom, Portugalskom, Rakúskom, so Slovinskom (Slovinský inštitút dôchodkového a invalidného poistenia, Vysokoškolské vzdelávanie v Slovinsku, Portál obchodného registra), Španielskom, Švédskom, s Európskou komisiou (napr. Portál EK, Európska iniciatíva občanov).

NASES realizuje upgrade národného uzla eIDAS (na verziu 2.x), financovaného taktiež z CEF. Cieľom projektu je umožniť občanom SR a podnikateľským subjektom so sídlom a/alebo miestom podnikania v SR využívať modernizované národné prostriedky elektronickej identifikácie na prístup k zahraničným elektronickým službám. Cieľom je tiež umožniť občanom štátov EÚ, Európskeho hospodárskeho priestoru a podnikateľským subjektom so sídlom a/alebo miestom podnikania v štátoch EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru využívať ich národné prostriedky elektronickej identifikácie na prístup k elektronickým službám verejnej správy v SR.

Modernizovaná verzia CEF eID 2.x zabezpečí pre občanov SR ako aj EÚ rozšírenú funkcionálnosť, bezpečnosť poskytovaných služieb, ako aj lepšie možnosti administrácie, monitorovania a štatistického vyhodnocovania pre národného poskytovateľa, ktorým je NASES.

Projekt Komponent sprístupňovania doručovaných rozhodnutí

Názov projektu:	Komponent sprístupňovania doručovaných rozhodnutí
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Európske štrukturálne a investičné fondy
Rozpočet projektu:	986.000 eur
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	5/2021 - 12/2021
Nadväznosť:	12/2020 - 03/2023

Projekt Komponent sprístupňovania doručovaných rozhodnutí (ďalej aj „KDSR“) je upgradom Centrálného úradného doručovania (ďalej aj „CÚD“) a je súčasťou reformy v zmysle zámeru „Transparentné rozhodovanie vo verejnej správe“ – fáza I (nový prístup k rozhodnutiam verejnej správy), schváleného 12. 3. 2018. Bude prvým z komponentov systému Centrálnnej evidencie elektronických rozhodnutí. Projekt bol schválený v roku 2020 a bude prvým krokom na naplnenie tejto reformy.

Cieľom projektu je poskytnúť občanovi a podnikateľským subjektom všetko na jednom mieste a zároveň zjednodušeným spôsobom prehľad o všetkých elektronických rozhodnutiach, ktoré verejná správa doručovala prostredníctvom Informačného systému CÚD. Zároveň budú môcť občania a podnikateľský subjekt vidieť, kedy a kto rozhodnutia menil alebo k nim pristupoval. Pravidlá sa pritom nastaví podľa klasifikácie údajov v rozhodnutiach.

V tomto kontexte sa realizujú hlavné aktivity projektu vo vecnom súlade so zavedením inovatívnych elektronických služieb verejnej správy pre občanov a podnikateľov v zmysle oprávnených aktivít Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Projekt umožní občanom, podnikateľom a tretím osobám inovatívnym spôsobom zvýšiť efektívnosť, výkonnosť a kvalitu služieb na vyhľadávanie, zobrazovanie, zdieľanie a sprístupňovanie právoplatných rozhodnutí všetkým zainteresovaným stranám.

KSDR po nasadení do prevádzky zabezpečí:

- vedenie evidencie všetkých úradných dokumentov (rozhodnutí) doručovaných prostredníctvom ÚPVS bez ohľadu na spôsob doručenia (listinne, elektronicky);
- sprístupnenie rozhodnutí pôvodcom, aby ich mohli vyhľadávať, zobrazovať a ukladať na lokálne zariadenie;
- sprístupnenie rozhodnutí adresátom, aby ich mohli vyhľadávať, zobrazovať a ukladať na lokálne zariadenie pri autentifikácii eID alebo iným autentifikačným prostriedkom;
- sprístupnenie konkrétneho rozhodnutia adresátovi bez potreby eID iba zadaním (nasnímaním) čísla rozhodnutia a uvedením osobných údajov adresáta;
- umožnenie adresátovi sprístupniť rozhodnutie tretej strane, pričom adresát požiada o vygenerovanie sprístupňovacieho kódu pre tretiu stranu a tento tretej strane poskytne (zaslanie e-mailom, zobrazenie na displeji mobilného telefónu a pod.);
- sprístupnenie konkrétneho rozhodnutia tretej strane bez potreby eID iba zadaním (nasnímaním) sprístupňovacieho kódu, ktorý má jednorazovú, resp. krátkodobú platnosť;
- prístup k službe „poskytovanie rozhodnutia“ bude realizovateľné prostredníctvom API, ako aj cez GUI. GUI bude vytvorené tak, aby bolo dostupné cez profil a portfólio klienta na ÚPVS v zmysle jednotného prístupu k osobným údajom;
- riešenie sprístupnením originálnych elektronických rozhodnutí doručovaných rovnopisov rozhodnutí vrátane ich autorizačných prvkov (elektronické podpisy, časové pečiatky) výrazne zvýši dôveryhodnosť doručovaných rozhodnutí pre adresátov a tretie strany.

Projekt je momentálne vo fáze verejného obstarávania.

Projekt Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe

Názov projektu:	Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja + štátny rozpočet
Rozpočet projektu:	6.224.308 eur
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	1/2019 – 12/2021

Cieľom projektu je vytvorenie siete adekvátne odborne a technicky vybavených jednotiek na riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov (ďalej aj „jednotky CSIRT“) na celonárodnej úrovni.

Úlohou jednotiek CSIRT je vykonávanie preventívnych a reaktívnych opatrení v oblasti svojho pôsobenia a poskytovanie relevantných informácií o kybernetických incidentoch národnej a vládnej jednotke CSIRT. Oblasť pôsobenia národného systému je vymedzená na ochranu informačných systémov v rámci podsektora „Informačné systémy verejnej správy“ podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Projekt Centrálny informačný systém štátnej služby

Názov projektu:	Centrálny informačný systém štátnej služby
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok z Európskych štrukturálnych a investičných fondov
Rozpočet projektu:	4.902.567,98 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	7/2018 - 6/2022

Hlavným cieľom projektu je vybudovanie Centrálného informačného systému štátnej služby (ďalej aj „CISŠS“) ako nadrezortného personálno-informačného systému. Prínosom projektu bude, že sa vo veľkej miere odstráni decentralizácia riadenia ľudských zdrojov, čo by sa malo prejavíť najmä na zvýšení kvality a jednotnosti procesov elektronických výberových konaní, znížení nákladov na jedného prijatého zamestnanca (zavedenie princípu jedenkrát a dosť). Služobné úrady budú na jednom webovom sídle zabezpečovať procesy rýchlejšie a s väčšou efektívnosťou. Zlepší sa kvalita výberového konania, hodnotenia výkonu štátnej služby, kariérneho rozvoja, motivácie a osobného rozvoja, zefektívni sa organizácia postupov pri výkone štátnej služby, budovanie kapacít inštitúcií a systémov riadenia ľudských zdrojov, zlepší sa zavádzanie systémov kvality.

Služobné úrady prostredníctvom CISŠS získajú nástroje na automatizáciu personálnych procesov a komplexnú personálnu databázu údajov na úspešnú realizáciu stratégie. Takto získané údaje budú predstavovať nástroj na efektívnejšie plánovanie a riadenie ľudských zdrojov a profesionalizáciu štátnej služby.

V roku 2020 bol ukončený proces verejného obstarávania a kontroly zo strany Riadiaceho orgánu Operačného programu Integrovaná infraštruktúra a Úradu pre verejné obstarávanie. Výsledkom verejného obstarávania bola uzavretá Zmluva o dielo a o poskytovaní služieb č. 150-2020/1129-1672 zo dňa 3. 3. 2020 medzi NASSES a Lomtec.com.

V uplynulom roku sa realizovala aktivita Analýza a dizajn IS, v rámci ktorej boli vypracované nasledujúce výstupy: Analýzy, Rámcový návrh riešenia a Stratégia testovania CISŠS a Detailné funkčné špecifikácie modulov v rámci míľnika č. 1 a 2. Predmetné výstupy boli odsúhlasené príslušnými vecnými a odbornými garantmi projektu a boli schválené dňa 26. 12. 2020 členmi Riadiaceho výboru projektu.

Vzhľadom na núdzový stav vyhlásený vládou SR v súvislosti s pandémiou COVID-19, ktorý mal negatívny dosah na priebeh realizácie Diela, stretnutia a vzájomnú komunikáciu, bol schválený v Riadiacom výbore projektu časový posun v realizácii Diela. Schválený časový posun a preplánovanie časového harmonogramu bude mať za následok vypracovanie a následné schválenie Dodatku č. 1 k Zmluve o dielo a o poskytovaní služieb uzatvorenej 3. 3. 2020 medzi Lomtec.com a NASSES k Zmluve o poskytnutí NFP v rámci PO7 OPII.

Projekt Úprava informačných systémov

Názov projektu:	Úprava informačných systémov
Operačný program:	N/A
Programové obdobie:	N/A
Financovanie:	Štátny rozpočet
Rozpočet projektu:	12.811.762 eur
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	4/2017 – 1/2022

Cieľom projektu Úprava informačných systémov (ďalej aj „ÚIS“) je úprava existujúcich modulov ÚPVS a súvisiacich informačných systémov, ktorou sa saturujú požiadavky vyplývajúce zo zmeny relevantných, všeobecne záväzných právnych predpisov a optimalizácia IS PEP.

Projekt sa aktuálne nachádza vo finálnej fáze, keď sú jednotlivé moduly odovzdané a časť sa uzatvorí v priebehu roka 2021.

V priebehu roka 2020 boli odovzdané nasledujúce etapy jednotlivých modulov diela:

- Modul ÚPVS Synchro doručovanie a optimalizácia – bola odovzdaná etapa DFŠ
- Modul ÚPVS doručovanie a optimalizácia - bola odovzdaná etapa Implementácia
- Moduly IS PEP, eIDAS-CEP, ÚPVS Synchro doručovanie a optimalizácia – bola odovzdaná etapa Testovanie
- Modul IS PEP a ÚPVS Synchro doručovanie a optimalizácia - bola odovzdaná etapa Nasadenie

V rámci projektu ÚIS sú najvýznamnejšie dve časti tohto projektu:

ÚPVS predstavuje nosný pilier e-Governmentu a v roku 2020 bola NASES naplánovaná modernizácia a optimalizácia časti funkcionality portálu ÚPVS súvisiaca s prihlasovaním, identifikáciou a autorizáciou používateľov portálu s využitím prostriedkov elektronickej identifikácie.

Druhý cieľ súvisí so zjednodušením prístupu používateľov portálu k službám portálu a to nielen v úlohe „konzumenta služieb“, ale aj v úlohe „poskytovateľa“ nových služieb, čo nadväzuje na zjednodušenie procesu prihlasovania a registrácie týchto služieb prostredníctvom nového štandardizovaného rozhrania API – Gateway.

Nové štandardizované rozhranie má umožniť používateľom, súkromným osobám aj podnikateľom pristupovať k službám portálu využívaním mobilných komunikačných prostriedkov. Uvedené ciele sa nepodarilo naplniť, resp. boli naplnené iba čiastočne – časť pripravovaných funkcionalít a modulov je stále v procese testovania.

Najväčšie nádeje sa vkladajú do modulu 305-G2G, čiže MUK-P (Modul úradnej komunikácie), ktorý má byť ústredným komunikačným uzlom v rámci ÚPVS. Aktuálne prebiehajú rokovania na potenciálne umiestnenie tohto modulu vo vládnom cloude v spolupráci s MIRRI.

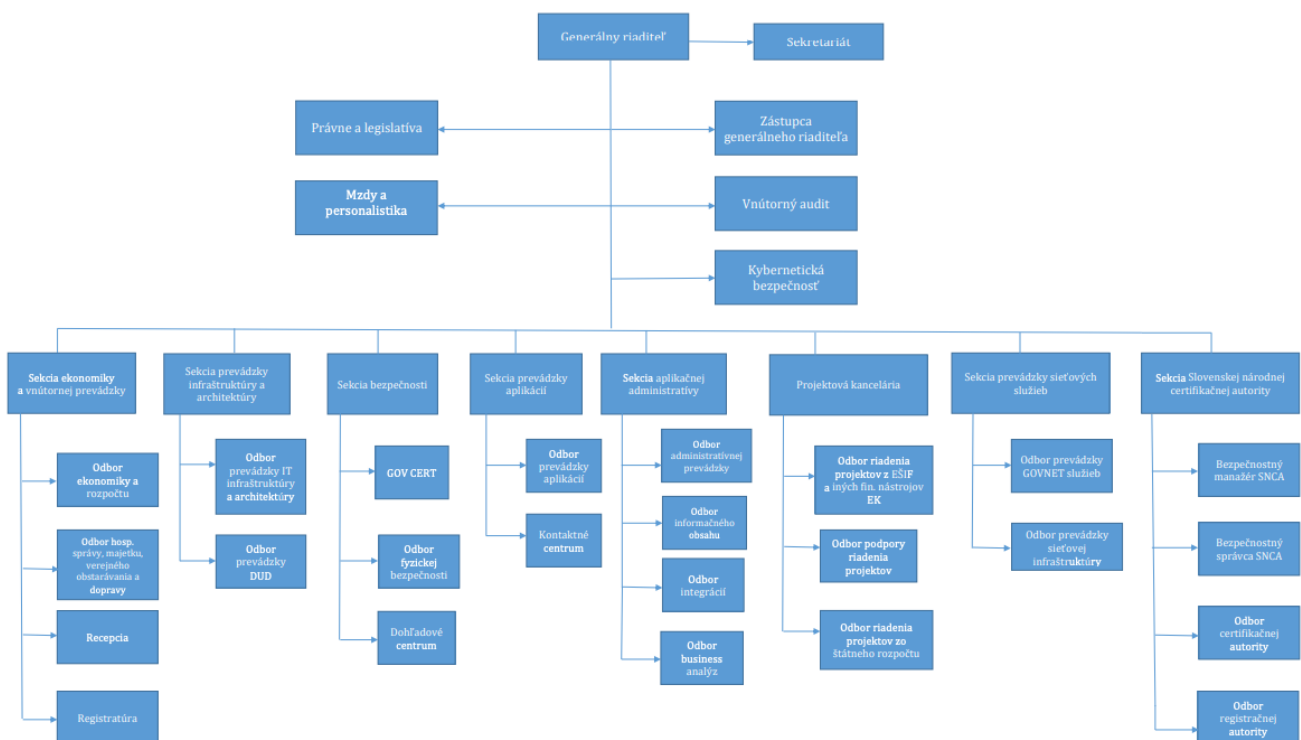
Hlavné prínosy projektu ÚIS pre prevádzku sú:

- Synchronne preberanie rozhodnutí (od augusta 2020) umožňuje používateľom okamžite prevziať doručované rozhodnutia orgánov verejnej moci do vlastných rúk.
- Optimalizácia ÚPVS zvýšila kvalitu doručovania správ a znížila výskyt chýb.
- Samoobslužné funkcie pre subjekty integrujúce sa na ÚPVS na vytváranie technických účtov a registrácie certifikátov a metadát poskytovateľov služieb.
- Zlepšenie interoperability elektronických podpisov pri komunikácii so zahraničím.

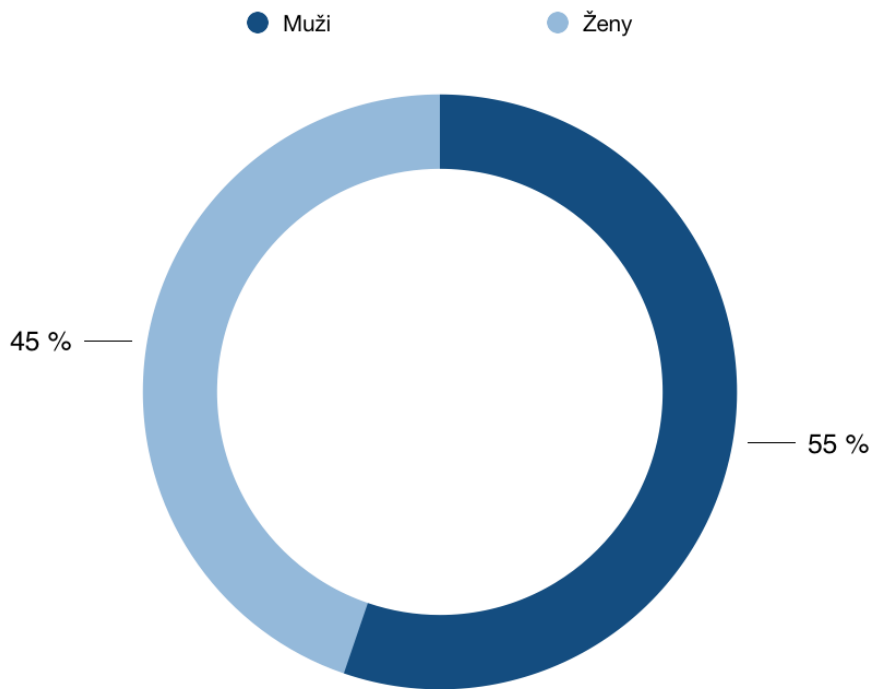
V súvislosti s pandemiou COVID-19 nebol zaznamenaný negatívny dosah na realizáciu projektu.

Organizačná štruktúra NASES, zamestnanci a vzdelávanie

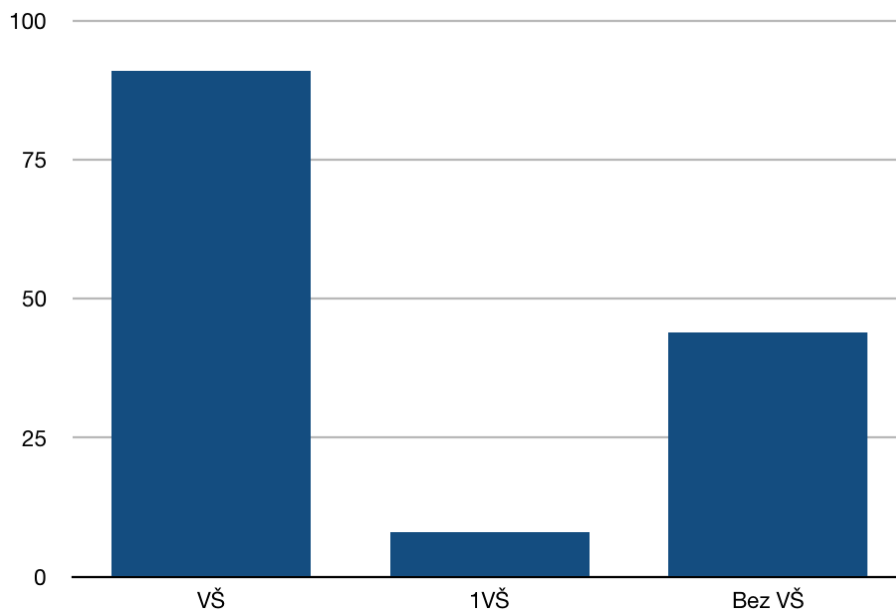
V roku 2020 sa v agentúre zmenila organizačná štruktúra (Obr. 5), pričom medzi najdôležitejšie zmeny môžeme považovať vznik samostatnej sekcie SNCA a taktiež vznik odborného útvaru Kybernetická bezpečnosť. V roku 2020 bolo v NASES zamestnaných celkovo 143 zamestnancov, 55 percent z nich tvorili muži a 45 percent ženy (Obr. 6). Približne 69 percent zamestnancov má vysokoškolské vzdelanie, z nich 64 percent tvoria zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa a 5 percent zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa. 31 percent zamestnaných má ukončené stredoškolské vzdelanie (Obr. 7). Od januára 2020 do decembra 2020 prijala agentúra 40 nových zamestnancov a 32 zamestnancov ukončilo s NASES pracovný pomer (Obr. 8).

Obr. 5: Organizačná štruktúra NASES v r. 2020

Obr. 6: Pomer mužov a žien v agentúre

Obr. 7: Vzdelanie zamestnancov

VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV:

Vedenie agentúry naďalej kladie dôraz na vzdelávanie svojich zamestnancov. Vzdelaný zamestnanec má významnú pridanú hodnotu nielen v tom, že vďaka najnovším poznatkom dokáže flexibilne reagovať na zmeny, ale aj v tom, že dokáže byť výkonnejší a efektívnejší. Čoraz častejšie sa stáva, že rozhodujúcim faktorom spokojnosti zamestnanca začína byť aj jeho celkový osobnostný rozvoj, prehĺbovanie kvalifikácie a ďalšie vzdelávanie.

Cieľom NASES je získať odborne fundovaných zamestnancov a zvýšiť lojalitu k agentúre. Zamestnanci by mali byť schopní podporiť vykonávané zmeny, procesy a činnosti, reflektovať na nové činnosti či implementovanie systémov riadenia. V neposlednom rade je nutné reagovať na nové technológie, meniacu sa legislatívu SR a EÚ či akty riadenia.

V roku 2020 bolo preto agentúrou zabezpečených množstvo vzdelávacích aktivít, ktoré sa týkali najmä:

- manažérskych zručností – Inner Leadership, Finančné riadenie,
- projektového riadenia - PRINCE 2,
- finančného riadenia projektov - Costs Benefits analysis,
- riadenia IT na operatívnej a strategickej úrovni - ITIL,
- certifikácie čo a prečo riadiť - ITIL 4Foundation,
- školenia či kurzy mäkkých zručností,
- školenia zamerané na meniacu sa legislatívu - Ročná mzdová uzávierka v SOFTIP HR PLUS, zmeny vo verejnom obstarávaní a pod.,
- povinné vzdelávacie aktivity k SNCA,
- špeciálne vysokoodborné školenia v oblasti IT,
- školenia bezpečnosti a kybernetickej bezpečnosti.

Vzdelávacie aktivity sa uskutočňovali v réžii NASES, ale aj prostredníctvom externých spoločností. Boli financované buď zo štátneho rozpočtu, ale aj z Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

AUDITY V ROKU 2020:

V roku 2020 bolo vykonaných viacero auditov, ktorých cieľom bolo overiť a vyhodnotiť účinnosť nastavených mechanizmov, preveriť hospodárnosť a napomôcť plneniu cieľov a úloh organizácie. V prípade nálezov pri auditoch Govnetu a ÚPVS boli vypracované akčné plány podľa ktorých prebieha postupné odstraňovanie nájdenných nesúládov. Realizácia týchto akčných plánov si vyžaduje nemalé kapacitné a finančné zdroje.

Bezpečnostný audit vládnej dátovej siete GOVNET

Uvedený audit bol vykonaný na základe ZoKB v zmysle § 29 ods. 5 ZoKB, podľa ktorého môže NBÚ kedykoľvek vykonať audit kybernetickej bezpečnosti u prevádzkovateľa základnej služby alebo požiadať orgán posudzovania zhody, aby vykonal takýto audit u prevádzkovateľa základnej služby s cieľom potvrdiť účinnosť prijatých bezpečnostných opatrení a plnenie požiadaviek stanovených týmto zákonom.

Audit základnej služby „vládna dátová sieť GOVNET“ bol vykonaný externými certifikovanými audítormi kybernetickej bezpečnosti. Audit sa uskutočnil v mesiacoch august a september 2020.

Audit ukázal prevažne nasledujúce nedostatky:

- Aktuálna architektúra siete GOVNET je generačne zastaraná a z pohľadu kybernetickej bezpečnosti nedostatočná.
- Vysoké riziko koncentrácie naviazanosti na jedného dodávateľa (vendor lock).
- Pozastavený projekt zmeny architektúry siete GOVNET na vyššiu generáciu. Tento projekt bol uvoľnený do realizácie aj na základe nálezov tohto auditu.
- Nedôsledné implementovanie formálne zavedených procesov pri správe technologického prostredia.
- Potrebný inovačný cyklus v prostredí agentúry bol významne narušený aj častými zmenami vo vedení NASSES.

Bezpečnostný audit Ústredného portálu verejnej správy

Zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoKB“) stanovil podmienky pre prevádzkovateľov základných služieb v oblasti kybernetickej bezpečnosti. V zmysle § 29 ods. 1 ZoKB je prevádzkovateľ základnej služby povinný preveriť účinnosť prijatých bezpečnostných opatrení a plnenie požiadaviek stanovených týmto zákonom vykonaním auditu kybernetickej bezpečnosti do dvoch rokov odo dňa zaradenia prevádzkovateľa základnej služby do registra prevádzkovateľov základných služieb.

Na základe uvedeného bol zo strany NASES objednaný audit kybernetickej bezpečnosti základnej služby „Ústredný portál verejnej správy“ a vykonaný externými certifikovanými audítormi kybernetickej bezpečnosti v termíne od 28. 10. 2020 do 11. 12. 2020.

Audit ukázal, že požiadavky v oblasti kybernetickej bezpečnosti kladené na ÚPVS boli dlhodobo ignorované a zanedbávané predchádzajúcimi manažmentmi a nadriadenými riadiacimi orgánmi. Situácia od roku 2015, keď bol vykonaný predošlý bezpečnostný audit, sa nezlepšila. Odstránenie nálezov si vyžaduje značné finančné a ľudské kapacity v rokoch 2021 až 2023.

Kontrolný audit SNCA 3

Kontrolný audit SNCA 3 sa vykonal v dňoch 25. - 27. 11. 2020. Počas auditu bolo preverené poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb SNCA u nového poskytovateľa NASES, ku ktorému bola migrovaná prevádzka a poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb od predchádzajúceho poskytovateľa NBÚ. Audit bol vykonaný podľa vopred schváleného programu a boli naplnené jeho ciele. Počas auditu bola zistená iba jedna menej závažná nehoda a identifikované zistenia, na ktoré boli zadefinované príležitosti na zlepšenie.

Audit neidentifikoval zásadné nehody v poskytovaní kvalifikovaných dôveryhodných služieb.

FINANČNÉ VÝSLEDKY AGENTÚRY:

Rozpočet NASES v roku 2020

V zmysle uzatvoreného Kontraktu na rok 2020 medzi ÚPVII a NASES bol poskytnutý príspevok zo štátneho rozpočtu v súlade so záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu na rok 2020 na plnenie odborných úloh v oblasti informatizácie spoločnosti, správy a prevádzkovania elektronických komunikačných sietí a služieb pre ÚPVII, ostatné orgány štátnej správy, právnické osoby a fyzické osoby, ktoré požadujú informácie, údaje z informačných systémov, databáz a registrov verejnej správy vo výške 17.290.112,00 eura ako bežné transfery.

Prijatím zákona č. 134/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii Ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, prešli s účinnosťou od 1. 7. 2020 práva a povinnosti ÚPVII na MIRRI.

Dodatkom č. 1 ku Kontraktu na rok 2020 bol príspevok navýšený o 10.596.361,60 eura, z toho transfer na bežné výdavky vo výške 596.361,60 eura a na kapitálové výdavky vo výške 10.000.000 eur v zmysle nasledujúcich rozpočtových opatrení:

- Rozpočtové opatrenie č. 13/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci pri využívaní služieb vládnej dátovej siete GOVNET medzi Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“) a NASES vo výške 506.520,00 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 14/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci pri využívaní služieb vládnej dátovej siete GOVNET medzi Kanceláriou Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „KNR SR“) a NASES vo výške 89.841,00 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 20/2020 na povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov na účely implementácie legislatívnych zmien zákona o e-Governmente súvisiacich s ÚPVS vo výške 5.500.000,00 eura a na úkony súvisiace s verejným obstarávaním pri nevyhnutnej obmene HW a SW časti ÚPVS súvisiacej s modulom úradnej komunikácie vo výške 4.500.000,00 eura.

Dodatkom č. 2 ku Kontraktu na rok 2020 bol navýšený príspevok o 541.166,00 eura v zmysle nasledujúceho rozpočtového opatrenia:

- Rozpočtové opatrenie č. 37/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci pri využívaní služieb vládnej dátovej siete GOVNET medzi Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) a NASES vo výške 541.166,00 eura (z toho príspevková organizácia SHMÚ 336.269,00 eura).

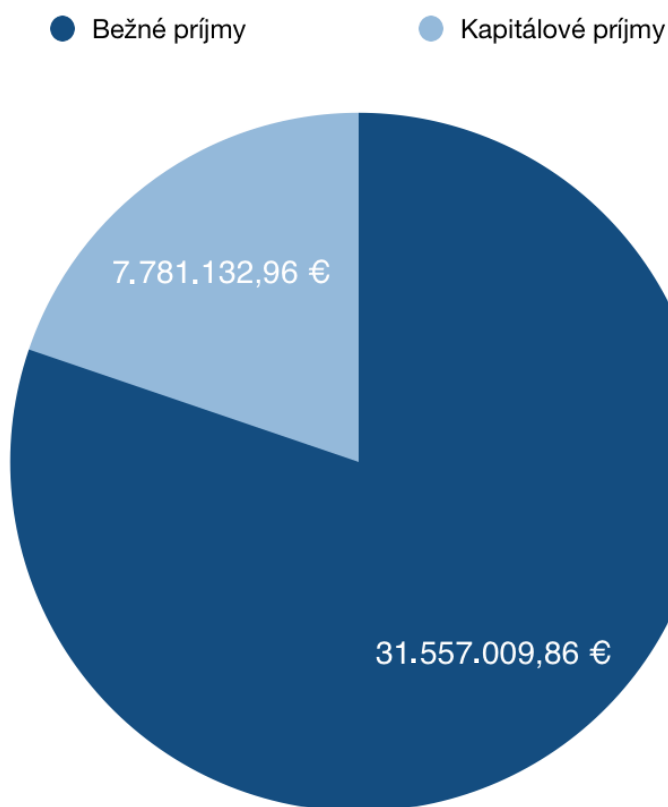
Dodatkom č. 3 ku Kontraktu na rok 2020 bol navýšený príspevok o 12.682.282,40 eura v zmysle nasledujúcich rozpočtových opatrení:

- Rozpočtové opatrenie č. 53/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v súvislosti s využívaním služieb vládnej dátovej siete GOVNET Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv vo výške 12.240,00 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 102/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19 v sume 9.651,00 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 137/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov na osobné výdavky pre deväť novoprijatých zamestnancov s termínom nástupu do pracovného pomeru od 1.9.2020 v súvislosti s transformáciou ÚPVII na MIRRI v sume 142.507,00 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 146/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v sume 12.513.142,00 eura na:
 - CÚD v sume 3.458.243,00 eura,
 - ÚPVS v sume 4.248.195,00 eura,
 - GOVNET v sume 2.250.604,00 eura,
 - hromadné SMS v sume 315.700,00 eura,
 - SNCA v sume 2.240.400,00 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 158/2020 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v súlade s Dodatkom č. 2 k Zmluve o pripojení do vládnej dátovej siete GOVNET a o poskytnutí súvisiacich výkonov pre Štátny ústav pre kontrolu liečiv vo výške 4.742,40 eura.

Dodatkom č. 4 ku Kontraktu na rok 2020 bolo zrealizované zníženie rozpočtových prostriedkov na kapitálové výdavky o 4.422.341,60 eura, ktoré boli viazané na rok.

	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020
1	2	3	4
Príjmy spolu	17.290.112,00	36.963.729,20	39.338.142,82
z toho:			
bežné príjmy	17.290.112,00	31.386.070,80	31.557.009,86
kapitálové príjmy	0,00	5.577.658,40	7.781.132,96

Tab. 3: Rozpočet NASES na rok 2020

Graf 1: Podiel príjmov 2020

Rozpis záväzných ukazovateľov na rok 2020:

VÝDAVKY SPOLU:	34.813.001,56 eura
1. Bežné výdavky (600)	26.906.173,00 eura
2. Kapitálové výdavky (700)	7.906.828,56 eura

Výdavky

Bežné výdavky zo štátneho rozpočtu

Rozpočet bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu na rok 2020 bol pre NASES určený vo výške 17.290.112,00 eura.

K 31. 12. 2020 boli bežné výdavky čerpané vo výške 24.601.875,70 eura zo zdrojov štátneho rozpočtu na aktuálny rozpočtový rok a zo zdroja Iné boli bežné výdavky čerpané vo výške 276.148,80 eura, ktoré sa týkali prevádzky siete GOVNET.

V sledovanom období boli na financovanie týchto výdavkov použité aj nevyčerpané prostriedky z roku 2019 vo výške 1.931.764,50 eura. Zo zdroja zahraničného grantu boli použité finančné prostriedky na podporu projektu CEF-eID vo výške 28.950,00 eura.

Bežné výdavky týkajúce sa projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“ boli financované zo zdrojov EÚ vo výške 67.434,00 eura.

Čerpanie bežných výdavkov bolo v nasledujúcom zložení:

Mzdy, platy (610)

Mzdové prostriedky boli za sledované obdobie čerpané zo zdrojov štátneho rozpočtu na aktuálny rozpočtový rok vo výške 3.248.325,46 eura. Čerpanie z nespotrebovaného bežného transferu z roku 2019 bolo vo výške 252.291,70 eura.

Priemerný zárobok zamestnancov za sledované obdobie dosiahol sumu 2.246,72 eura/ brutto mesiac. K 31. 12. 2020 bol prepočítaný stav zamestnancov 132,95 osoby.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020
610 Mzdy, platy a OOV	0,00	3.650.914,00	3.500.617,16
z toho:			
zdroj 111	3.037.186,00	3.650.914,00	3.248.325,46
Zdroj131J	0,00	0,00	252.291,70

Tab. 4: Rozpočet 2020 – Mzdy

Poistné (620)

Poistné a príspevky do poisťovní boli poukázané v sledovanom období zo zdrojov štátneho rozpočtu na aktuálny rozpočtový rok vo výške 1.227.917,76 eura. Čerpanie z nespotrebovaného bežného transferu z roku 2019 bolo vo výške 95.947,54 eura.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet 2020	Skutočnosť 2020
620 Poistné, odvody NÚP	1.089.618,00	1.374.307,00	1.323.865,30
z toho:			
zdroj 111	1.089.618,00	1.374.307,00	1.227.917,76
zdroj 131J	0,00	0,00	95.947,54

Tab. 5: Rozpočet 2020 – Poistné, odvody NÚP

Tovary a služby (630)

Celkové čerpanie prostriedkov z rozpočtu 2020 v rámci kategórie 630 - Tovary a služby bolo vo výške 20.336.245,91 eura. Najvýraznejšie výdavky boli v kategórii 635, kde sú evidované výdavky na prevádzku a aplikačnú podporu portálu ÚPVS vo výške 50,13 % celkového čerpania v rámci kategórie 630 zo zdrojov štátneho rozpočtu na aktuálny rok.

Ďalším výrazným prvkom v tejto kategórii výdavkov je položka 632 004, v ktorej sú evidované výdavky na prevádzku vládnej dátovej siete GOVNET vo výške 22,28 % z celkového čerpania v kategórii 630 zo zdrojov štátneho rozpočtu na aktuálny rok.

Čerpanie z nespotrebovaného bežného transferu v kategórii 630 z roku 2019 bolo vo výške 1.582.672,69 eura. Zo zdroja zahraničného grantu boli použité finančné prostriedky na podporu projektu CEF-eID vo výške 28.950,00 eura. Bežné výdavky týkajúce sa projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“ boli financované zo zdrojov EÚ vo výške 67.434,00 eura.

Čerpanie prostriedkov v rámci kategórie 630 podľa jednotlivých rozpočtových skupín bolo nasledujúce:

Cestovné náhrady (631)

Výdavky na pracovné cesty vznikli vo výške 10.860,71 eura z toho na tuzemské pracovné cesty bolo čerpanie vo výške 254,90 eura v súvislosti s prevádzkovým zabezpečením projektu Digitálne učivo na dosah a na zahraničné pracovné cesty vo výške 10.605,81 eura v súvislosti s plnením úloh, účasti na zahraničných konferenciách a školeniach.

Energie, voda, poštové služby a komunikačná infraštruktúra (632)

V rámci tejto položky boli čerpané finančné prostriedky z roku 2020 vo výške 7.356.846,89 eura. Energie, vodné a stočné bolo vo výške 146.326,15 eura, telekomunikačné služby boli vo výške 406.700,36 eura, náklady na vládnu dátovú sieť predstavovali sumu 4.531.582,20 eura a prevádzka CÚD úradných zásielok orgánov verejnej moci bola vo výške 2.270.413,08 eura.

Náklady na poštové služby mimo poštových zásielok CÚD boli v sume 1.825,10 eura. Z nespotrebovaného bežného transferu z roku 2019 boli použité prostriedky vo výške 682.135,76 eura v najväčšej miere na krytie výdavkov na CÚD.

Materiál (633)

Výdavky na materiál dosiahli výšku 1.520.404,00 eura. V rámci tejto položky bol obstaraný najmä softvér, interiérové vybavenie, výpočtová technika pre zamestnancov, publikácie, licencie a inštalačný materiál ku komunikačnej infraštruktúre.

Dopravné (634)

Rozpočet v tejto položke bol čerpaný vo výške 10.743,96 eura na nákup pohonných látok pre služobné motorové vozidlá agentúry, na pravidelné servisné prehliadky a poistenie uvedených motorových vozidiel a nákup diaľničných známok.

Rutinná a štandardná údržba (635)

V tejto položke bolo čerpanie v celkovej výške 10.416.495,64 eura a to najmä na podporu a supporty pre softvér, výpočtovú techniku a opravu tlačiarní. Navyše boli použité prostriedky z nespotrebovaného bežného transferu z roku 2019 na podporu vo výške 850.042,59 eura. Zo zdroja zahraničného grantu boli použité finančné prostriedky na podporu projektu CEF-eID vo výške 28.950,00 eura.

Nájomné za nájom (636)

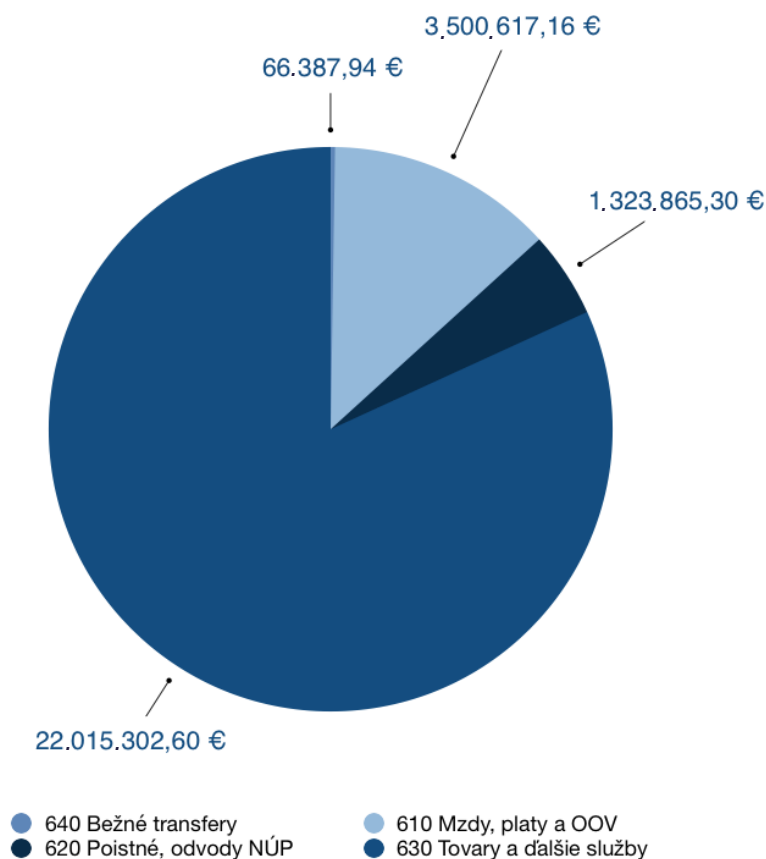
V tejto položke boli čerpané prostriedky vo výške 364.735,75 eura. Prostriedky boli použité na nájomné za nájom kancelárskych priestorov agentúry, prenájom dátových centier a serverov.

Ostatné služby (637)

Výdavky v tejto položke boli čerpané vo výške 656.158,96 eura najmä na všeobecné služby spojené s nájmom. Súčasťou tejto položky sú aj výdavky na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru, špeciálne služby, stravné lístky pre zamestnancov, školenia, tvorbu a čerpanie sociálneho fondu. Čerpanie z nespotrebovaného bežného transferu z roku 2019 bolo navyše vo výške 50.494,34 eura. V tejto položke boli čerpané prostriedky aj školenia týkajúce sa projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“, ktoré boli financované zo zdrojov EÚ vo výške 67.434,00 eura.

Transfery jednotlivcom (642)

Výdavky v položke 642 boli čerpané vo výške 65.535,37 eura prioritne na odstupné, náhradu príjmu za chorobu a členský príspevok. Čerpanie z nespotrebovaného bežného transferu z roku 2019 navyše vo výške 852,57 eura.

Graf 2: Rozdelenie bežných výdavkov za rok 2020

Kapitálové výdavky

Na kapitálové výdavky na rok 2020 nebol schválený rozpočet. V priebehu roka bola schválená žiadosť o navýšenie rozpočtu, na základe rozpočtového opatrenia k povolenému prekročeniu limitu výdavkov sa následne zrealizovalo navýšenie rozpočtu. Kapitálové výdavky boli určené a použité na obstaranie modulov a zabezpečenie nasadenia funkcionalít ÚPVS v sume 2.473.172,40 eura a obstaranie HW a SW vybavenia na nevyhnutnú obmenu časti ÚPVS vo výške 3.230.181,60 eura.

V rámci projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“ obstaranie HW a SW vybavenia v sume 2.203.474,56 eura.

Mimorozpočtové prostriedky

Zostatok mimorozpočtových prostriedkov z predošlých rokov predstavuje výšku 2.578.887,88 eura. Príjem mimorozpočtových prostriedkov za poskytnuté služby, predaj výpočtovej techniky a vratky preddavkov zaplatených na daň z príjmu PO 2020 boli v roku 2020 vo výške 1.240.632,07 eura v tomto zložení:

• prevádzka a podpora IS PEP a IS FO	999.108,00 eura
• rozšírenie siete GOVNET	1.152,00 eura
• služby webhostingu	72,00 eura
• zvýšenie kapacity elektronických schránok	63.150,00 eura
• výpočtová technika	10.970,85 eura
• vrátky preddavkov DzPO	166.179,22 eura

V roku 2020 boli z mimorozpočtových prostriedkov čerpané bežné výdavky vo výške 1.872.547,56 eura v nasledujúcom zložení:

• Mzdy, platy (610)	22.042,16 eura
• Poistné (620)	8.501,53 eura
• Tovary a služby (630)	1.842.003,87 eura

V sledovanom období boli financované z mimorozpočtových zdrojov kapitálové výdavky vo výške 802.274,79 eura. Najvýznamnejšou položkou bolo obstaranie dlhodobého hmotného majetku – výpočtovej techniky a softvéru.

Výsledok hospodárenia z mimorozpočtovej činnosti pred zdanením predstavuje k 31. 12. 2020 sumu 2.584,79 eura.